

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izim-i nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 10 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne pettigradne po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je v Frana Kraljana hiši, „Gledališka stolba“.
Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zborna.

Z Dunaja 21. januvarja.

Celo vrsto zakonskih načrtov predložila je vlada v prvi seji po praznikih, mej katerimi je več tacih, ki bodo prouzročile obširne debate, na primer: nova pogodba s severno železnico, zakon proti anarhističnemu gibanju, podpora za regulovanje galiskih rek, podržavljenje nekaterih železnic itd. Pri novi pogodbi s severno železnico se je vlada oziroma nekoliko na ugovore, ki so se objavili v državnem zboru o priliki, ko se je bila predložila prva pogodba, katero je potem vlada sama umaknila. Toda tudi ta nova pogodba še vedno premilostno ravna z delniškim društvom, ki svoj monopol na veliko škodo krajev, skozi katere teče ta železnica, in zlasti Dunaja zlorabi.

Po obilnosti gradiva sodeč, katero ima državni zbor rešiti, je malo upanja, da bi vso tvarino premagal do velike noči, kakor želi vlada in prorokujejo oficijski listi, tem manje, ker ima vsaka stranka še svoje želje zastran predlogov, ki bi se morali rešiti še to sesijo.

Zastopni kmetskih občin zahtevajo, da se vladni načrt o dednem pravu na kmetih gotovo še izteha v tem zboru, kar se bo menda zgodilo. Davčna novela pride gotovo tudi na vrsto, dasi se mestni zastopniki in seveda vsa levica proti njej močno ustavlja. Ker bo davčna novela po mnenju slovenskih poslancev na korist malemu kmetskemu posestvu, bodo zanje glasovali.

Budgetni odsek je precej včeraj začel svoje delo in bode skušali do sredi februarja letni proračun predložiti zboru. Obravnaval je o ministerstvu notranjih zadev. Kot izredni izdatek za ceste postavil je v proračun mej drugim 10.000 gld. za pravo ceste čez Gorjance na Dolenjskem za l. 1885. Za prihodnji dve leti bosta jednak svoti se dovolili, tedaj poprava se zvršila v treh letih. Za regulovanje Save se je dovolilo 50.000 gld.

Vsled imenovanja grofa Hohenwarta predsednikom državnega računišča, s katerim mestom je združena plača letnih 20.000 gld., ugiblje se, da bode precej po končanem zborovanju poklicani v gospodsko zbornico.

LISTEK.

Luzern.

Iz zapiskov kneza D. Nehajudova.

(Ruski spisal grof L. N. Tolstoj, posl. Vrbanov.)

(Dalje.)

— Kaj je on rekel? vprašal sem ga.
— Rekel je, da mu je grlo suho in bi rad vina, pristavil mi je streže, stoeč poleg mene.
— A kaj, on gotovo rad pije.
— To vsi taki ljudje, odgovoril je streže, namehnil se in zamahnil proti njemu z roko.
Pevec odkril je kapo, in zavihtel je gitaro, približal se hiši.

Nagnil je glavo nazaj in obrnil se je h gospodi, ki so stali pri oknih in na balkonih: „Messieurs et mesdames, je vous chanterai l'air du Righi“. Gori je občinstvo molčalo, pa še vedno stalo, pričakujoč nove pesni, spodaj se je pa tolpa zasmajala, morda zato, ker se je tako čudno izrazil, ali pa zato, ker mu ničesar neso dali. Dal sem mu nekaj centesimov, in on jih je hitro vzpel, spravil v telovnikov žep in pokril kapo, in znova je začel peti gracijozno tirolsko pesnico, katero je nazival l'air du Righi. Ta pesen, katero si je bil prihranil za zadnjie, bila je boljši od vseh prejšnjih in od vseh stranih so se v naraščajoči tolpi slišali zvoki odbrovjanja. Končal je. Znova je zavihtel z gitaro, odkril kapo, pomolil jo pred sebe, in znova je izrekel nerazumljivo frazo: „Messieurs et mesdames, si vous croyez, que je gagne quelque chose“, katero je on gotovo imel za jako prikladno in ostroumno, pa v njegovem glasu in v njegovem gibanju, zapazil sem sedaj neko neodločnost in boječnost, ki je bila še posebno ganljiva zaradi njegove majhne rasti. Elegantno občinstvo je še vedno slikovito stalo na balkonih in na oknih, blešeče v dragih oblačilih; nekateri so se tiko in priljubo razgovarjali mej seboj, gotovo o pevci, kateri je z iztegneno roko stal pred njimi, drugi so pa radovedno gledali dol na to

Za večino državnega zborna bi to bila velika izguba, ker je grof Hohenwart v mnogih kritičnih slučajih, ko se je rušila večina, jo znal zopet utrditi in vzdržati.

Barona Walterskirchen-a govor.

(Dalje.)

Na um mi je prišla anekdota, ki se je baje dogodila na galeriji neke parlamentske dvorane, ko je ustanovitev neke banke, ki se je pripisovala takozvanemu katoliškemu kapitalu, izzivala jako burne debate. Mej poslušalci nekdo vpraša svojega soseda, naj mu bolj pojasni to stvar, ki mu je bila povsem neumljiva. „Nu, veste, odvrne sosed, to je popolnem jednostavno, židovi ne privoščijo jezuitom dobička, zavidni so jim, od tega tolik hrup.“ Ne trd m, da se to pojasnilo ujema s tedanjim slučajem. Prav lahko je možno, da, verjetno, da neso niti jezuiti nameravali nedovoljenega dobička, niti da bi jim bili židje zavidni; ne mislim nikakor zanikavati čističnih namenov onih, ki so bili pro et contra udeleženi, a ta povest ime zrnice splošne resnice v sebi in govorja ja-no, kako koristno je, če se stranke vzajemno kontrolujejo, bodi pri tem prizadet žid, jezuit ali kdor koli. Tudi je možno, da čas in okoliščine tako nanese, da je sedaj ta, sedaj druga stranka sposobnejša, izvajati nujne reforme in zavračati škodljive težnje.

Ako imajo torej razne stranke nasprotne nazor, kaj in kako pričeti kako stvar, še to ni nikako zlo. Najkvarniš pa se mi zdi stranka, ki se osnuje in sestavlja na podlagi smerij, ki ne ugajajo duhu časa.

Tako se more zgoditi, da se pozornost ljudstva odvrača od najvažnejšega in da se umetljeno ločijo elementi prebivalstva, ki imajo iste interese, iste nadnoge, da ne pridejo več k zavednosti svoje prave moći. Tako prihaja, da spremno organizovane manjine s frazo vladajo neorganizovanim silnim večinam. (Živahno odobravanje.)

Obrnemo li svoje poglede nazaj na začetek ustavnega življenja v Evropi, vidimo povsod liberalne stranke boreče se za svobodo posamičnega in omejenje državne oblasti. Samo kjer je liberalizem že pridobil neposredni upliv na vlado in so posamični stanovi imeli tako moč, da ni bilo nobenega upanja za narod, da bi mogel otresti jarem, ne da

vmes posegla država, se je tudi potegnil za razširjenje državne oblasti. Iz mnogih zaprek, ki so ovirevale svobodo posamičnega, in ker država svoje oblasti nikakor ni porabljala v splošno blaginjo, dā se sklepati, da je program liberalizma bil po večjem negativem. Boril se je baš proti obstoječim političnim in gospodarskim uredbam. Zahteval je, da se sam narod udeleži vladanja dobi volilno pravico ter sme izražati svoje mnenje v besedi in v pismu, opirajoč se na to, da vsak posamičnik pospešuje občno blaginjo, ako pospešuje svojo, kar pa nikdo bolje ne more, kakor dotičnik sam, zahteval je laissez-aller, da se država umakne v gospodarskem življenju, načelo, kateremu se po mojem mnenju ne da ugovarjati, ako se oziramo samo na količino proizvajanjega imetja, ne pa na njega razdelitev, ako sta blago in bogastvo predmet razmotrovjanju in se ozira ne jemlje na človeško srečo in nesrečo. Ljudstvo je poprej preveč trpelo pod stanovstvom (Kastenwesen) in pod težko državno roko, da ne bi bilo z veseljem pozdravljalo liberalizma rešitelja. Vsi oni, ki so hoteli ohraniti starci red in neso zaupali novim idejam, združevali so se v konzervativne stranke. Več ali manj popolnem nadvladala so liberalna načela, stara fevdalna organizacija razletela se je na kose in ljudstvo bilo je deležno zakonodajalstva, zmagal je liberalizem.

Komu je bilo to na korist? Kdo je dobil glavni delež iz dedičine starega reda? Ker so se nova načela uporabljala po razmerah, odmerjenih po preteklosti in kar sta obrtni razvoj in asocijacija gobočemu kapitalu prisvajala vedno več važnosti, zadobili so kmalu oni krogri prevago, ki so že bili bogati ali ki so s svojim podjetnim duhom pridobili mobilnega kapitala, kakor je šlo. Vsled hkratu otvorjene svobodne konkurence vseh sil, vsled dirkanja za častjo, veljavno in bogastvom, bili so oni na boljem, ki so bili že nekoliko naprej, ko so se odstranile ograje, ki so bile na potu. Nepravično bi bilo, ko bi se zanikal, da tudi drugi neso prišli naprej, a razmera je bila taka, kakor mej pešcem in lokomotivo. Razloček ni le stal, temveč bil je vedno večji.

(Dalje prih.)

majhno črno kapo; na jednem balkonu zaslišal se je glasen in vesel smeh mlade devojke. Doli v tolpi se je slišalo vedno glasnejše govorjenje in posmehanje. Pevec je v tretji pot ponovil svojo frazo, pa še s slabejšim glasom, in še celo dokončal je ni, ter pomolil je zopet roko s kapo, pa takoj jo povesil. In zopet mu je iz teh stotin, bogato oblečenih ljudij, ki so se zbrali, poslušali ga, ni nikdo vrgel niti krajevca. Tolpa se je brez usmiljenja zahohotala. Majhni pevec, kakor se mi je zdelo, postal je še manjši, vzel v drugo roko gitaro, vzdignil nad glavo kapo in rekel: „Messieurs et mesdames, je vous remercie et je vous souhaitez une bonne nuit“ in pokril je kapo. Tolpa je zahohotala od veselega smeha. Z balkonov začeli so počasi odhajati zali možje in dame, mirno se razgovarjajoč mej seboj. Na boulevardu se je ponovilo sprehabjanje. Mej petjem molčeca ulica se je zopet oživila, in nekaj ljudij je, ne da bi stopilo k njemu, gledalo od daleč za pevcem in smejalo se. Slišal sem, kako je mali mož nekaj mrmral sam seboj pod nos, obrnil se, kakor bil postal še manjši, ter hitro odšel proti mestu. Veseli sprehabjalci, gledajoči ga, so šli malo zadaj za njim in smejali se . . .

Občni zbor političnega društva „Sloga“,

ki ima svoj sedež v Gorici, je bil 15. t. m. v Gorici. Vreme je bilo neugodno, došlo pa je bilo vendar nekaj kako veljavnih in vplivnih mož tudi s kmetov. Predsednik vitev dr. Jos. Tonkli je v pozdravnem govoru povdarjal vrednost sedanjega otroškega vrta v Gorici in izražal upanje, da se bo na šolskem polji v tem zmislu nadaljevalo. V tem oziru je slišal občni zbor jako ugodno poročilo in pojasnilo nadzornika otroškega vrta g. prof. Erjavec, in je isto ugodnost tudi denarno potrjeval račun in proračun, ki ga je izgledno sestavil društveni denarničar g. And. Jeglič. Proračun je namreč razkazoval tudi vsote, ki so odločene za namero, da se ustanovi v Gorici privatna dekliška šola za slovenska dekleta. Podpora v to je že nekoliko prihranjena, drugo pa naj bi se nabralo po radodarnih doneskih in s pomočjo, katero bi na primerno prošnjo podelilo naučno ministerstvo.

C. kr. dekliška vadnica v Gorici ima, kakor se je po naših listih že večkrat obžalovalo, kako temne in ozke prostore, vsled česar neso v sprejemali mnogo učenk in posebno slovenske deklice so morale zaradi te nedostatnosti ali ostajati doma ali pa hoditi se italijančit v mestne šole, v katerih ne slišijo nikdar slovenske črke. „Sloga“ je po mnogih javnih pritožbah vendar sklenila in odpislala peticijo do c. kr. ministerstva, naj bi sezidalo primerno poslopje za c. kr. učiteljsko izobraževališče in za dekliško vadnico. Ko bi se to zgodilo, bi doble tudi slovenske deklice prostor, kjer bi se poleg nemščine vendar nekoliko oziralo tudi na slovenščino. Po preteklosti sodeč, ni se namreč nadejati, da bi c. kr. šol, slovenski osnovanih, kmalu dobili.

V gospodarskem oziru se je sklepal o prošnjah, da bi se na nekih cestah mitnina pravičnejše razdelila, oziroma zlažala in znižala.

Ud g. Ličen je nasvetoval in se je po njegovem nasvetu tudi sklenilo, da se prosi goriški deželnemu zboru, naj bi tukajšnji kmetijski šoli dodal tudi živinodravniški in podkovski tečaj. Potreba v tem pogledu je očitna; doseči pri nas kaj tacega pa je težavno, ker bodo Italijani takoj zahtevali jednakosvino zase. Slovenci se ve da — ali prav za prav žalibog! — so prepohlevni, ker oni popuščajo svojo narodno pravico tudi v gospodarsko-kulturnih oziřih. Ud g. Bl. Grča, znani rodoljub in predsednik Čepovanske katoliško-politične čitalnice je hotel pri tem občnem zboru pojasniti krivico, katera se Slovencem godi v Gorici v rokodelsko-obrtni šoli, za katero deli deželnemu zboru redno letno podporo dasi ne ustreza prvotnemu sklepku deželnega zborna, ki je zahteval, da se ta šola osnuje tudi s slovenskim poukom. Deželni odbor, v katerem sedi tudi predsednik političnega društva „Sloga“, je imel za tako osnovno posebe skrbeti; a kakor se vidi, deli deželnemu zboru podporo za šolo, katera se je prošlo leto definitivno organizovala izključno italijanskim poukom. G. predsednik je nasvet, oziroma nalogo, dano odboru „Sloge“ takoj razumel, in smo radovedni, kako jo bo „Sloga“ v tem oziru zasukala do prihodnjega občnega zborna. Isti ud g. Grča je tudi obžaloval, da se odboru „Sloge“ ni posrečilo, kakor mu je bilo naloženo ob zadnjem občnem zborovanju, poizvedeti vsaj povprečno,

koliko bi bilo slovenskih otrok v Goriškem mestu. Na podlagi te poizvedbe bi bilo možno postavno zahetevati, da mesto ustanovi na svoje stroške slovensko šolo. G. Grča je zatorej predlagal, da se društvenemu odboru lanska naloga z nova dà, v upanji, da bo letos njegov trud vspešnej od lani.

Odbornik dr. Gregorčič, je ugovarjal gosp. Grči, češ, da je bolje, če zbor ostane pri tem, da se ustanovi s prihodnjim oktobrom privatna slovenska šola za deklice, ter je dokazoval, da od mesta ustanovljena in vzdrževana šola, namenjena slovenskim otrokom, bi ne dosegla namena, Slovencem povoljnega, tudi ko bi jo z nekolikoletno pravdo dosegli. Po njegovih mislih bi mesto tudi v taki šoli kakor si budi italijančilo slovenske otroke, ker mestno šolsko nadzorstvo sme postopati svojevoljno v zmislu duha, ki v obče vlada v dotednem mestnem zastopu. G. Grča je temu ugovarjal, in poročevalc tega se z g. Grčo popolnem vjema. Tudi ko bi praktičnega dobička ne dosegli, nam se je vendar načelno za postavne pravice potegovati, in misliti je vendar tudi, da, kar velja za Ljubljanske Nemce, mora veljati za Slovence Goriškega mesta. Ali je morda napor Dunajskih Čehov in Nemcev po českih mestih brez podlage. Ni misliti, da so drugod toliko nepraktični, da bi ne bili vredni posnemanja v tem pogledu.

V tem oziru nam je žal, da se je zborovanje zategnilo, da ni bilo moži priti do večih pojasnil v tem važnem vprašanju. Vsled naglosti se je tudi odbor z vsklikom volil; pojedini odborniki so pokazali, da so zares tudi v skupnosti zaupanja vredni, tako da se nikdo ni opotikal nad izvolitvijo prejšnjega odbora per acclamationem. Vstopil je samo namesto bolehnega dosedanjega tajnika g. Povšeta nov odbornik mejni grof Anton Obizzi.

Razvidelo se je, da naše polično društvo nagnadi za letne občne zbole preveč dela, tako da se zborovanje ne more vršiti, kakor bi to prava potreba zahtevala. Vsled tega izostane mnogo pojasnil, in je tudi ob tej priliki izostal prej ko ne mnogokak prodlog. Zato je živa potreba, do „Sloga“ tudi mej letom večkrat sklice izredne zbole. Priporočalo bi se v tem oziru, da se kolikor možno posnema tako čilo in delavno „Slovensko društvo“ v Mariboru, katero je sedaj tu, sedaj tam in je s svojo eneržijo nabrojilo si že veliko in lepih vspbehov.

Drug nedostatek tiči v tem, da se zbor ne sklice tudi v kak trg; vsled tega se oddaljenih udov nikdar ne udeleži več število zborovanja, in je to tudi nekoliko uzrok, da iz dalnjih krajev ne pristopajo k društvu, kakor bi bilo želeli. To pa deloma uzrok, da narod ni na široko disciplinovan, kakor bi po pravici pričakovali! Kar se ob volitvah doseže, ni toliko zaslužek doslednega delovanja, ampak tiče bolj ali manj povoljni uzroki povsem drugod.

Nepovoljno je tudi to, da predsedništvo za to priliko ni objavilo ne v posebnih povabilih, ne v domačem glasilu dnevnega reda, tako da noben razum odbornikov ni vedel, kaj pride na vrsto. Društveniki utegnejo misliti, da gotovo ni važne točke na dnevnem redu, če se ne zdi vredno načelnosti, da bi ude posebe opozorilo na dnevni red. To naj se bodoče popravi, ker vidimo, da druga in ravno

rumene kite. Pred njimi je pa skakala desetletna, rudečelična deklica s polnimi belimi koleni, ki so se videla izpod tankih čipk.

— Prelepa noč, rekla je dama s sladkim, srečnim glasom baš tedaj, ko sem jaz prišel.

— Ohe! zamrmral je leno Anglež, kateremu je bilo, kakor se je videlo, tako dobro na svetu, da se mu še govoriti ni ljubilo. In njim vsem, kakor se je videlo, je bilo prijetno, mirno, lepo in lahko živeti na svetu, v njih gibanjih in na njih obrazih se je izraževala popolna ravnodušnost k tujemu življenju, in popolno prepričanje v tem, da se je švicar njim umaknil in poklonil se, in da, ko se vrnejo, najdejo čisto in mirno postelj in sobe, in da vse to tako mora biti, da imajo pravico na to, — nehote primerjal sem z njimi potupočega pevca, kateri je truden, morda tudi lačen zasramovan ubežal posmehujuč se tolpi, — razumel sem, kaj me je tlačilo, kakor težak kamen in čutil sem neizrekljivo jezo na te ljudi. Šel sem dvakrat gori in doli mimo Angleža, nesem se mu umaknil, zadel sem se vanj s komolcem, potem sem pa odšel doli po stopnjicah, tekel po temi naravnost proti mestu, kamor je odšel majhni mož.

Pri prekrasnih, razsvetljenih vratih srečal me je švicar, ki se je spoštljivo umaknil v stran in angleška rodbina. Postaven, lep in visok mož s črnimi angleškimi zalizci, v črem klobuku in plēdom na roki, v katerej je držal dragu palico, je leno in samozavestno šel, peljajoč za roko damo v dragej obleki iz surove svile, s čepico s prelepimi trakovi in čipkami. Za njima vštric šla je lepa, sveža gospodičina v gracioznom švicarskem klobuku s peresom, à la mousquetaire, izpod katerega so okrog njenega belega obraza podale mehke, dolge, svitlo-

italijanska politična društva naznajajo po lastnih glasilih še celo dnevnih red pojedinih odborov sej.

Kakor rečeno, vse kar je odbor stavljal na dnevnih red, je bilo hvale in priznanja vredno; ali izogniti se treba drugokrat onej hitrosti, s katero se je vse vršilo, zlasti tedaj, ko so hoteli društveniki govoriti, društveniki, ki so ob slabem vremenu došli v narodov prid ukrepati in se posvetovati. O priliki kaj več.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. januvarja.

Vlada je državnemu zboru takoj v prvej seji predložila nič manj nego 15 predlog, mej njimi tudi zakon proti anarhistom. Ta zakon je ponarejen po nemškem socijalističnem zakonu, samo da je dosti ostrejši, zlasti je poln onih raztezljivih izrazov, kakoršnih ima dosti naš tiski ni zakon. Gotovo vsakdo želi, da se vse sile napnó, da se zatre anarhizem, a ta zakon se bode pa mnogokrat dal porabiti proti drugim, vladu neljubim strankam. Nemški socijalistični zakon prepoveduje samo socijalistične shode in društva, avstrijski anarhistični zakon bode pa zadeval vse shode in društva, ki bi utegnil pospeševati anarhistične ideje. A to bodo oblastva hotele razpustiti kako nepovoljno društvo, treba bode samo iznajti, da bi to društvo utegnilo pospeševati socijalistične ideje, je li to istina ali ne, na to ne bode treba gledati, ter društvo se bode razpustilo.

Kakor se nekemu českemu listu poroča, izrekel je cesar proti Kolinskemu gimnaziju skemu ravnatelju Fleischmanu željo, da bi se v českih srednjih šolah obračala vsa pozornost na pouk nemščine, v nemških pa na pouk češčine.

Načrto in nsterstvu je poslalo na državne obrtne šole okrožnico, v katerej izjavlja svoje začudenje, da čudovito narašča v obrtnih šolah izdelovanje za prodaj določenih stvari in jih vsled tega opozarja, da glavni namen tem šolah je pouk; proizvajanje za prodaj določenih predmetov je le stranska tvar in se sme na to le toliko ozirati, kolikor to zahteva praktično izobraženje učencev.

Vnanje države.

Srbija vlađa bode prihodnjem skupščini predložila predlog o gradjenju železnice od glavne proge Belgrad-Niš čez Valjevo proti bosenskej meji.

Kakor poročajo „Novosti“, misli Rusija prisvojiti v Tihem morju otok Quellport. Ta otok leži na jugu od Koreje. Če si ga Rusija prisvoji, pridobi bode s tem velik upliv na Korejo. Japan bi neki še rad videl, da se utrdi ruski vpliv na Koreji, ker bi potem mogel računati na pomoč Rusije proti Kitaju. Kitaj bi pa temu ne ugovarjal, ako se le Rusija ne meša v francosko-kitajski konflikt, kar bi Kitaju bilo v veliko škodo. — „Pravitevstveni Vjestnik“ je objavil ukaz, da nikdo ne sme prodati ali v najem dati posestva kakemu Poljaku v Kijevskoj, Podoliškej, Voškinskej, Vilniškej, Kovniškej, Grodnškej, Vitebskej, Mohilevskej in Minskej guberniji, in da nobeno delniško društvo ne sme imeti več nego 200 desetin zemlje.

Nemški državni zbor je vsprejel pomorski budget. Pri tej priliki prišla je tudi nemška kolonialna politika v razgovor, ker so se vsled nje povisale potrebščine za pomorstvo. Socijalisti so se izrekli proti sedanjem nemškem kolonialnej politiki, konservativci in liberalci pa za njo. Slobodnjaki so pa izjavili, da so zadovoljni s povišanimi potrebami za pomorstvo, a to se ne sme nikakor smatrati tako, kakor bi tudi odobravali kolonialno politiko. — Nadalje je državni zbor vsprejel tudi v prvem in drugem branji trgovsko pogodbo z Grško. — Nemška vlađa neki že premišljuje, da bi izdala za-

Došel sem tri ljudi, ki so šli vkupe in vprašal sem jih, kje je pevec; smeje se, pokazali so mi ga malo pred seboj. Šel je sam s hitrimi koraki, nikdo se mu ni približal in mrmral je nekaj sam seboj, kakor se mi je zdelo. Dohitel sem ga in povabil ga, da pojde z menoj pit steklenico vina. Šel je hitro, in nevoljno ozre se name; ko je pa jedenkrat razumel, zakaj da gre, se je pa ustavil.

— Kaj, branil se ne bodem, če ste tako dobri, rekel je. — Ta je majhna kavarna, tu more vnuti priprost človek, pristavl je in pokazal na krčmo, ki je bila še odprta.

Njegova beseda: priprost, me je nehote pripeljala na misel, ne iti v priprosto kavarno, ampak peljati ga v Schweizerhof, tja, kjer so bili ti, ki so ga poslušali. Vkljub temu, da se je on nekaj časa plašljivo branil, iti v Schweizerhof, izgovarjajoč se, da je tam predobro, ostal sem jaz pri svoje misli, in on je prikrivajoč svoj nemir, mahajoč z gitaro, šel z menoj nazaj po nasipu.

Nekaj lenih postopačev se je približalo, ko sem jaz stopil k pevcu, da so poslušali, kaj sem govoril z njim, in zdaj so pa šli za nama prav do vrat, najbrž so mislili, da bode Tirolec še katero zaigral.

kon, po katerem bi se ne kaznoval udeleženec kakega zločina, ako bi naznani zločinca samega. Take kronine priče imajo dozdaj že v Angliji. S tem misli nemška vlada priti raznim anarhističnim zločinom na sled.

Vsprejme li Anglija francoške predloge o **egiptovskem** vprašanju ali ne, se še ne ve. Kakor so nekatera poročila iz Londona še nedavno javljala, vlada ni bila njim ravno toliko nasprotovana, a drugače pa javno mnenje, to je proti tem predlogom. Skoro vsi listi, celo mnogo liberalnih, hudo pišejo proti kontinentalnim vlastim, najostrejše pa "Standard" in "Times". Poslednji list zahteva od Granvilla, da naj pokaže, kakor ob svojem času pri sklepku egipcovske konference, da zna čuvati čast Anglije. Francoskih predlogov ne more vsprejeti nobena Anglija vredna politika. Francija ne zahteva nič drugega, kakor kontrolo vseh vlastij in to še v tako razdaljivej obliki. Konec temu bi bil, da bi se morali popolnem umakniti iz Egipta, kar bi bilo ponizevalno in razdaljivo za našo državo. Tudi francoški nazor o neutraliteti sueškega prekopa, da bi se ta zaprl ob vojni vsem vojnini ladijam se morajo zavrniti, kajti škodovati bi to utegnili angleške trgovini. Anglija naj rajš sama jamči za 9 milijonov funtov, ne da bi zahtevala za varnost dohodke egipcovske državnih posestev, potem se pa tudi nobena država ne bude smela mešati v kontrolo egipcovske financ in sploh v egipcovsko politiko ne. Umetne zavire likvidacijskega zakona se morajo odpraviti in izvesti predlogi lorda Dufferina. Da neka prejšnja izjava sedanje vlade ovira izvajati tako politiko, to angleški narod nič ne briga. Ne besede, temveč dejanja morajo odločevati osodo Anglije. "Standard" pravi, da bode vlado podpirala vsa Anglija, ako se ne bode dala izriniti iz Egipta od onih držav, katere za Egipet niti prsta neso ganile, ko je bil v nevarnosti. Vmešavanje vlastij je absurdno in nezanosno. Angleški narod ostro čuva, in "Standard" opominja ministerstvo, da naj se ne uda, kajti vsaka prijenljivost imela bi slabe posledice. "Morning Post" pravi, da francoških predlogov ni moč vsprejeti, ako je pa vlast drugačnih mislij, jo bode po parlament poučil. Jednako odločno pišejo tudi drugi angleški listi. — Časniki ugibljejo, kakšen namen ima potovanje turškega ministra Hassan Fehmija v London. Da je to v zvezi z egipcovsko politiko nikdo ne ugovarja, a misli se, da ima to potovanje še druge uzeoke. Tako sedaj poročajo, da je ruski car pisal turškemu sultanu, da bi se mej Rusijo in Turčijo sklenila tajna zveza, in bi se Rusija zavezala varovati z orožjem Turčijo, kadar treba. Turki pa ne zaupajo Rusiji, in zato j Hassan Fehmi paša odšel v London, da angleški vladi predloži ruske predloge in se o tem posvetuje z njim. Nam se ta vest ne zdi nič kaj verojetna.

Domače stvari.

— (Na Velegrad in v Prago.) Lani nameravani gledališni vlak v zlato Prago odložil se je bil za letos in že takrat izrekla se je želja, da bi se gledališni vlak tako uredil, da bi udeležencem bilo možno ob jednem obiskati staroslavni Velegrad, biti prisotnim pri slavnosti tisočletnice, in radovati se zgodovinsko in umetljeno znamenitih umotvorov, katerih ima zlata Praga več ali vsaj toliko, kakor katero si budi imenito mesto v Avstriji. Da se letos načrt gledališnega vlaka gotovo in točno izvrši, treba skrbeti in vse potrebno prirejati že sedaj. V ta namen volil se je pri "Zabavnem večeru" odbor petorice ad hoc. V ta odbor so se volili gg.: Hribar, Murnik, Trstenjak, Valenta, Železnikar. Odbor pa se je v včerajšnjej seji konstituijal ter izbral g. Hribarja načelnikom in blagajnikom, g. Trstenjaka pa tajnikom, ter določil, da odrine gledališni vlak sredi avgusta iz Ljubljane, tako, da bodo prisotni pri velikej slavnosti v 15. dan avgusta na Velegradu, da bodo par

Ukazal sem natakarju kateri me je srečal v veži, prinesi steklenico vina. Natakar se je nasmehnil, pogledal naju, ter odšel je zrimo, ne da bi bil kaj odgovoril. Starši natakar, h kateremu sem se obrnil z isto prošnjo, me je resno poslušal, ogledal pevca od glave do nog, in strogo zaukazal švicarju naj naju pelje v sobo na levo. Soba na levici je bila pivnica za prosti narod. V kotu te sobe je grbasti dekla pomivala posodo in vse pohišje bile so lesene, gole, nepokrite mize in klopi. Natakar, kateri je prišel streči nama, pogledal je naju zasmehljivo, utaknil roki v žepa in spregovoril je nekaj s pomivalko posode. Kakor se je videlo, hotel je nama pokazati, da je po svojem stanu in dostojanstvu dosti višji od pevca, da zanj ni razdaljivo, ampak zabavno nama streči.

— Ali hočete navadnega vina? rekel je prevetno, in namignil meni na mojega tovariša, ter izroke v roko prekladal prtič.

(Dalej prib.)

večerov v narodnem gledališči v Pragi in da bode nazajgrede vsakdo po svoji volji lahko par dni ostal na Dunaji ali v kakem drugem mestu. Rodoljubi, ki se nameravajo udeležiti tega kakor zanimivega, tako tudi važnega potovanja, naj že naprej vse potrebno preskrbe in prirede, da jih v zadnje dni ne bode prehitel čas. Mi bodo o tem vlaku namanjali pravočasno vse podrobnosti o ceni vožnje, o progri, po katerej se bode voziti, o udeležencih itd. Za sedaj naj povemo to, da se bode s tem vlačkom vozilo 16—20 najboljših čitalniških pevcev, ki bodo v raznih českih krajinah davali koncerte, a tudi slovenskim romarjem mej potom delali zabavo.

† Karol Rudež.

Danes zjutraj dobili smo od treh strani pretužno vest, da je g. Karol Rudež, vitez Fran Josipovega reda, deželni poslanec, graščak v Gracerjevem Turnu na Dolenjskem in solastnik graščine v Ribnici, včeraj zvečer ob 7. uri nagloma umrl. V dno srca pretresla nas je ta neprizakovana vest, kajti pokojnik bil je v najlepšej moškej dobi, krepkega zdravja in misliti je bilo, da mu je sojena še lepa vrsta let, svojim dragim na veselje, narodu našemu pa na korist. Pretresla nas je ta vest, ker se je pokojnik vsekdar odlikoval kot značajen, požrtvalen rodoljub, kot uzoren oče in sotrog, kot zvest prijatelj, ker je po svojej nadarjenosti, svoje visokej naobrazbi, po svojem blagem senci povsod imel le častilce in prijatelje, ki ga bodo jako težko pogrešali, ker je bil tako vnet in skrben za občno blaginja, da smelo trdimo, da je za dojenjsko stran ne-nadomestljiv. — Pokojnik, o katerem nemamo za danes podrobnejših podatkov — porodil se je 1832 leta v Ribnici, kjer so njegovi stariši bili lastniki tamošnje graščine.

Ondu vzbujal je že Stanka Vraza pozornost, ki v svojem potopisu z veseljem omenja, kako sta Dragan (pokojnik) in njegov brat lepo slovenski in izključno le slovenski govorila. Kakor da bi bil duh slavnega Vraza nanj vplival, bil je rajni ves čas svojega življenja iskren Slovenec, vzgleden Slovan. Po dovršenih študijah na srednjih šolah in na kmetijski šoli v Ogerskem Staremgradu prevzel je graščino Gracarjev Turn blizu Šent Jarneja, ter ondu jako spremno in umno gospodaril. A poleg gospodarskih opravkov in skrbij zanimal se je z redko gorečnostjo za vse naše razmere, za vse naše leposlovne proizvode, za vse, kar koli se je vršilo na slovanskom političnem polju. Podpiral je vse slovenske časnike, bil je ustanovnik "Matic Slovenske" in vsako narodno podjetje, od nesrečne banke "Slovenije" do "Narodnega doma" v Rudolfovem in "Narodnega doma" v Ljubljani, imelo je v pokojniku svojega zanesljivega podpornika, ki je imel za vse narodne potrebe vedno jednak nesebično in blago srce in radodarno roko. Pokojni Karol Rudež pečal se je tudi marljivo z literaturo drugih Slovanov, imel je naročene jugoslovanske in ruske časopise, in da bi se s slovanskimi odnošaji in razmerami še bolj seznanil, potoval je po balkanskem poluotoku in tudi po Rusiji. Zadnja leta potoval je bil tudi po Nemčiji.

Kot izredno umen gospodar, kot narodnjak prvoboritelj, kot poštenjak prve vrste bil je povsod priljubljen in spoštan in narod izrekel mu je svoje spoštovanje in zaupanje najsijsajnejše s tem, da ga je večkrat in vsekdar z radostjo izbral svojim zastopnikom. Nenadomestljiva izguba zadela je gospo soprogo in pokojnika mlađoletne otroke, hud udarec prizadela je prerana smrt tega poštenjaka vsej Rudež-Koslerjevi spoštovani sorodbini in žaloval bode ves narod, ž njim pa tudi mi, kajti nikdar bi si ne bili mislili, da nam bode kdaj pretužna naloga, predragemu pokojniku pisati nekrolog. Počivaj v miru, duša zlata, v naših srečih ohranjen! Ti je hvaležen in večen spomin!

— (Čitalnica Ljubljanska) odposlala je umrlemu Karolu Rudežu krasen venec s trakovi z napisom: „Svojemu večletnemu članu in vzornemu rodoljubu!“

— (Promet ustavljen.) Gosp. načelnik tukajšnji južno-železniški postaji nam naznana, da je vsled neprestane burje in snežnih zametov tovorni promet mej Ljubljano, Trstom in Reko ustavljen, torej se za sedaj tovorno blago ne vsprejema.

— (Dohodarina učiteljev veronauka.) Finančni minister je odločil, da morajo počenši z letošnjim letom duhovniki kot veronauka učitelji službujoči in vsi za neobligatne predmete nameščeni učitelji, kateri ne dobivajo nikake stalne (zistemizovane) letne plače, marveč le nagrade (remuneracije), od teh dohodkov tudi plačevati dohodarino.

— ("Patriotische Zeitung") imenuje se dvakrat na mesec v Celji v Rakuschevi tiskarni izhajajoč nemški list, katerega smoter je naperjen proti židom. Izdajata ga gg. Johannes Haidegger in Adolf Stahlschmidt. Prva številka tega lista je bila trikrat zaplenjena. Še le četrta izdaja prišla je na ročnikom v roke. Čudno je to, da se v Celji dovojuje celo četrta izdaja jedne in iste številke, v Ljubljani pa niti druga ne. In vendar ni Celje pod drugo dež. nadodnijo in drugim pravosodnim ministerstvom, kakor Ljubljana.

— (Sreča v nesreči.) Pri trebljenji snega s streh pali so vsega vkupe v našem mestu širje delavci z visočine na tla, ne da bi se bilo kateremu le količaj žalega zgodilo. Jeden pal je celo z dve nadstropji visoke nove pripravnice, a hitro se pobral in urno se podal zopet na streho. Isti delavec je, ko se je streha krila, tudi pal na trda tla, ki so bila tedaj brez mehke snežene odeje. A poškodoval se je bil le lahko. Iz tega se sklepa, da mora biti mož, ki je dvakrat s tolike visočine pal, ne da bi se bil hudo poškodoval, posebno elastične narave.

— (Novi davek na žganje) vzel je v zakup užitninsko društvo, ki ima v zakupu užitnino po deželi. Zakupnina iznaša 30.000 gld. Zadnje dni hodili so že najemniški služniki po raznih gostilnah po Ljubljani preiskavat, kje se toči „jeruš“.

— (Tatvine.) Včeraj v noči nehale so za Ljubljanske tatove kratke počitnice. V kazinski restavraciji so, ne da bi bili oddali svoje vizitnice, pokrali kuharici in dekli skoro vso obleko, vredno nad 50 gld. — Neka uradniška udova odnesla je svojej prijateljici veliko ruto vredno 12 gld. — V Knežjem dvoru bila je včeraj zvečer nekemu znanemu tatu nadležna svetloba v veži, odnesel je torej svetilnico, najbrže da bode svetila kje drugej, s skupilom pa si bode tat poplaknil suho grlo.

— (Električna rasvetljava v gledališči.) V novodizdanem gledališči na Reki upeljali bodo električno razsvetljavo, katere napravo so izročili Dunajske firmi "Mayer, Kremenczyet Compagnie". 800 žarnic razsvetljevalo bode krasno Mužam posvečeno hišo. Služila bode temu namenu Lane-Foksova svetilka.

— ("Čitalnica v Rudolfovem") izdala je kot malo knjižico svoje poročilo in imenik članov o začetku leta 1885. Članov broji čitalnica 83, mejo kajimi sta dva častna člana: vladika Strossmayer in g. Anton Kalčič, trgovec in posestnik v Rudolfovem. Dohodki in stroški bili so visoki, ker je bilo treba vse notranje oprave za "Narodni dom". Zaradi tega narastli so stroški na 9169 gld. 61 kr., dohodki pa na 9194 gld. 6 kr. Da je bilo možno pokriti toliko svoto, priskočili so na pomoč rodoljubi: g. dr. Karol Slanc z 2900 gld., pokojni vitez Schneid z 2500 gold., društvo "Narodni dom" z 2400 gld., dr. Albin Poznik s 109 gold. 52 kr. Primanjkljaj pokril se je z vstopnino, vpisino in mesečnimi doneski članov. Čitalnica v Rudolfovem ima ta predpust še dve veselici: 1. februarja Vodnikovo svečanost, 17. februarja pa kostimirani ples. Ker je čitalnica sedaj v "Narodnem domu", v najlepšej stavbi v mestu, ker je odbor v tako spremnih in energičnih rokah, ker se z najemnino leta za letom lahko poplačujejo obresti, zmatramo te čitalnice obstanek zagotovljenim in ježimo vedno lepšega razvoja.

— (Posojilnica v Celji) imela je koncem 1884. l. 782 članov, mejo temi je 749 posestnikov, 33 pa iz drugih stanov. Hranilnih ulog uložilo se je v preteklem letu za 153.305 gld. 21 kr., izplačalo pa 63.378 gld. 22 kr., vseh hranilnih ulog je 188.425 gld. 28 kr. Na posodo je dala posojilnica 703 strankam 185.054 gld. 5 kr., in sicer večinoma na dolžna pisma, le 28.160 gld. na menice. Od posojil je samo 139 gld. 65 kr. obrestij na dolgu, Splošni rezervni fond iznaša že 3005 gld. 10 kr., specijalni pa 2123 gld. 56 kr. Oba fonda bosta sedaj narastla na 6500 gld. Obresti za posojila zni-

žale so se na 6%, za predujme novim posojilnicam celo na 5 1/2%, hranilne uloge obrestujejo se pa po 5%. Letošnji občni zbor je prihodnjo nedeljo

— (Program) predpustnih veselic Narodne čitalnice v Metliki za leto 1885: 2. februar: Vodnikova svečanost s slavnostnim govorom, petjem in plesom; 15. februar: maškerada s plesom; 17. februar: finale. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Tržaški Sokol) priredi dne 24 t. m. v dvorani „Slovenske Čitalnice“ letošnji veliki ples, pri katerem bodo člani in raznih narodnih nošah oblečene gospodinje plesali tudi „Kolo“. Začetek ob 10 uri zvečer. Vabila za nečlane dobivajo se v trgovinah g. Ivana Valenčiča, Via nuova št. 39 in g. Jakoba Klemencija, Via San Antonio št. 1.

— („Slovenska Čitalnica v Trstu“) osnuje v svojih prostorih „Monte Verde“ še pričujoče veselice: 31. januvarja plesno zabavo; 7. februarja veliki ples, in 14. februarja plesno zabavo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sent Jarnej 22. januvarja. Deželni poslanec gosp. Karol Rudež je sinoči ob 7. uri nagloma umrl.

Koper 22. januvarja. Gambini obsojen na 30 gl. globe, Baseggio na 25 gl., Derin radi razčlenjenja slovenskega naroda na 5 dni zapora.

Dunaj 22. januvarja. General Stewart s 1200 vojakov je deset tisoč pri Abu-Klea-studenti nastavljenih ustašev v 17. dan t. m. popolnem premagal in razgnal. Sovražnik izgubil je 1200 mrtvih in ranjenih. Od Angležev je 18 častnikov in 150 mož mrtvih in ranjenih. Angleži polastili so se studenca. General Stewart, pod katerim bil je konj ubit, je brez odloga napotil se dalje proti Metamehi-u.

Berolin 21. januvarja. Cesar je danes že iz postelje ustal in zunaj postelje obedoval.

Razne vesti.

* (Darežljivost Dunajskega mestnega zborna.) Finančni odsek Dunajskega mestnega zborna ukrenil je v svoji seji dne 19. t. m. mestnemu zastopu staviti predlog, da bi se poslalo iz mestne blagajne po potresu ponesrečenim Španjolom 10.000 frankov.

* (Novi potresi na Španjskem.) Po noči od 15. na 16. t. m. imeli so v Granadi zopet nov in jako hud potres. A tudi po drugih krajih nesrečne Španije se potresi še vedno ponavljajo. Kralj došel je 16. t. m. v Malago, kjer ga je občinstvo z veliko navdušenostjo vsprejelo. 18. t. m. se je pa na vojnem ladju peljal v Nerjo. Da se že itak grozna nesreča še podvoji, vlada po ponesrečenih krajih sedaj tudi tako neugodno vreme. Tako je v Malagi 16. t. m. prav močno snežilo. V Velenzu vničil je sneg vse sladorne nasade in po Asturiji počiva vsled obilega snega ves promet po železnicih.

* (Potresi v Španiji.) Po Madridskih brzjavkah z dne 18. t. m. čutili so po Andaluziji zopet hud potres, kateri je zlasti v Motrilu veliko škode napravil. Silni potres 17. t. m., katerega so čutili tudi v Friglijani pri Malagi, vničil je popolnem neko vas, katere prebivalci, stanjujoč na planem, ostali so nepoškodovani.

* (Samomor.) Iz Prage se brzjavljala dne 19. t. m.: Blagajnik tukajšnje poddržnice „Dunajske zavarovalnice Phönix“, Hauptmann, ustrelil se je danes zjutraj na sprehodu v Belvederji dvakrat z revolverjem v glavo. Nek redar spravil je nesrečnega moža še živega v voz ter ga peljal potem v bolnico, kjer se ležeč boril s smrtno. 54 letni samomorilec je oženjen, a brez otrok ter zapušča že več let bolno soprogo. Kakor se zatrjuje v verodostojnih krogih, pregledali so takoj prav natanko blagajno ter jo našli v popolnem redu.

* (Poldruži milijon frankov) iz neveril ter ž njimi pobegnil je Cotta, upravni sovetnik ljudske banke v Aleksandriji na Laškem.

* (Nesreča na železnici.) Pred postajo Bierges potrolo se je nedavno, kakor se poroča iz Bruselja 17. t. m., kolo pri vozu poštnega vlaka. Vsled tega skočili so vsi zadnji vozovi iz tira ter se zdrobili. 14. osob je ranjenih in jeden deček smrtno poškodovan.

Listnica upravnosti: Več gospodom naročnikom: Že večkrat smo omenili, da je sedaj naročnina za vse čast. naročnike jednak, da tedaj želji po znižane ceni ne moremo vstrečati.

Tujiči:

21. januvarja.

Pri **Stenu:** Deutsch z Dunaja. — Zenkovitsch iz Trsta. — Baydel iz Budimpešte — Dolenc iz Slapa. — Bondel iz Železnikov.

Pri **Malti:** Cerdz iz Genove. — Glaser z Dunaja. — Deutsch iz Linca. — Krisper iz Celja — Hirschmann, Niklas z Dunaja. — Gruntar iz Logateca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močkrina v mm.
7. zjutraj	737.77 mm.	—	5.0°C	sl. jz.	obl.	0.60 mm.
2. pop.	738.04 mm.	—	1.6°C	sl. jvz.	obl.	
9. zvečer	739.34 mm.	—	3.4°C	sl. vzh.	obl.	snega.

Srednja temperatura — 3.3° za 1.3° pod normalom.

V Nemških ulicah h. št. 2

prodaja se še dobro ohranjen in kako pripraven

steklen voz

in odda se v najem

magazin.

Povprašati pri hišniku.

V „NARODNI TISKARNI“

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8%, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mälovrh. — Ml. 8%, 32 pol. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8%, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8%, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznananske knjige:

I. zvezek, ki obsegata Stenografija, spisal dr. Ribic.

— Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešeren ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telecija pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribic.

— Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdjem na Ruskern, spisal dr. J. Vošnjak. — Cegava bode, novelica, spisal J. Ogrinc. Velja . . . . . 15 kr.

II. zvezek, ki obsegata Razzem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja . . . . . 25 kr.

V. zvezek, ki obsegata Meta Holden, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . . . 25 kr.

VI. zvezek, ki obsegata Kazen, novela, francoski spisal H. Revire, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . . . 15 kr. Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Gospod Fragner!

Prosim Vas, račite mi po pošti poslati za priloženih 10 gld. zaboječek z desetimi steklenicami Vašega dr. Rosovega zdravilnega balzama. Ob jednem mi dovolite Vam objaviti, da je to zdravilo izredne dobre, kajti izza treh mesecov, kar je uživan, ne čutim nikakerskih bolečin v želodcu, dočim sem jih prej 10 let trpel. Nadalje ozdravil je tudi mojo soprugo bolečine na j-trih, katere je prej mnogo let trpela v obrani mi sedaj tudi moje otroke po polnem zdrave, obvarjujoča nos posebno mrzlice, ki je tukaj tako pogosta. Vsprejmite, gospod, zatrilo mojega visokega spoštovanja, s katerim se znamenovam.

Kazimir Masalski,

nadzornik železničnih gradb v Aleksineu, v Srbiji.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoje jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo spridenti in slab deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč, kajti upriva uspešno pri vseh težakah pri prebavljenju, posebno pri slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodnih bolečin, pri krči v želodci, pri prepoplavljenju želodca z jedmi, zasiplenji, krenjem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipochondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti ozivlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto v telesu dà zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrsnega upriva je zdaj gotovo in priznano **ljudsko domače sredstvo** postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razposilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svete.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsed izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, aka so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vl. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkočzy, lekar. V Postojini: Fr. Bacoorich, lekar. V Kranji: K. Šavnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofoletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Ogleji: Delia Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravalto, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar. V Zagrebu: C. Araxim, lekar.

■■■ Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogrskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobijo:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanjih, pri zlezah, oteklinah, pri izmašenjih, pri morski (mrvti) kosti, zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potue noge, pri razkopanih rokah, zoper lisaje, zoper oteklini po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprite bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vno gnojico na se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(158—15)

Balzam za uho.

Skušeno in po množih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani nagluhost, in po njem se dobi popolno že zgubljeni sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.